

Onkruidbestrijding buiten de landbouw

Waarom onkruidbestrijding?

- Onkruidbeheersing is nodig binnen de landbouw en ook daarbuiten.
- Buiten de landbouw worden onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt voor het aanpakken van onkruid op stoepen, in de tuin, in het openbaar groen en op bedrijfsterreinen. Onkruidbestrijding voorkomt losliggende stoeptegels, mos en zorgt dat de tuin er verzorgd uitziet. Bloemenperken en pretparken zouden er heel anders uitzien met onkruid.
- Bedrijven die bij Nefyto zijn aangesloten adviseren geïntegreerde gewasbescherming: een combinatie van preventie, niet-chemische methoden en chemische behandeling. Alle methoden hebben namelijk voor- en nadelen, waardoor een combinatie van methoden de voorkeur heeft.
- Er zijn duurzame methoden voor onkruidbeheersing ontwikkeld, zoals de [DOB](#) methode. Ook zijn certificeringsschema's opgesteld, bijvoorbeeld de [Barometer Duurzaam Terreinbeheer](#).

Chemische onkruidbestrijding

- Gewasbeschermingsmiddelen worden uitgebreid getest door [Europese](#) en [nationale](#) instanties op effecten voor mens, dier en milieu, vóórdat ze op de markt mogen worden gebracht. Van belang voor de toelating zijn bijvoorbeeld (mogelijke) effecten op bodemleven, bijen en andere insecten.
- Chemische onkruidbestrijding, toegepast volgens de voorschriften is effectief, veilig en arbeidsvriendelijk. Een milieuvoordeel van chemische bestrijding van onkruid is dat het op de plant werkt en het bodemleven niet aantast. Dit is anders bij het wegbranden van onkruid waarbij alle bodeminsecten worden aangepakt.
- Bepaalde chemische middelen hebben de specifieke eigenschap dat ze snel in de bodem afbreken.
- Onkruidbestrijding met glyfosaat is met alternatieven vergeleken op milieueffecten en scoort erg goed. Uit de zogenaamde [Life Cycle Assessment](#) blijkt dat branden en borstelen een 5 keer grotere milieu-impact heeft dan een glyfosaat behandeling.

Niet-chemische onkruidbestrijding

- Naast chemische methoden zijn andere opties mogelijk zoals:
  - ✓ Preventie van onkruid door bodembedekking of bestrating
  - ✓ Niet-chemische methoden, zoals schoffelen, borstelen of combinaties van deze methoden.
  - ✓ Laag-risico stoffen met een natuurlijke oorsprong.
- Nefyto begrijpt dat sommige mensen liever geen chemische middelen willen, maar alternatieven kunnen de volgende nadelen hebben:
  - ✓ Het wegbranden van onkruid verhoogt het risico op brand. Zo is al [diverse keren](#) schade aan huizen ontstaan.
  - ✓ Door hete-lucht-behandeling kan de tegel en de ondergrond beschadigen. Het onkruid kan snel terugkomen.
  - ✓ Bij borstelen ontstaat fijnstof.
  - ✓ Preventie van onkruidgroei door betegelen biedt soms uitkomst, maar leidt tot minder opname van regenwater in de bodem. Het riool wordt daarmee hoger belast.

Oppervlaktewater

- Door het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op de stoep of de weg, kunnen deze afspoelen en via het riool in het oppervlaktewater terecht komen. Uit [monitoringsgegevens](#) blijkt dat dit niet leidt tot overschrijding van milieunormen.
- Uit oppervlaktewater wordt drinkwater gemaakt. Bij de zuivering van water voor drinkwater worden alle stoffen, die er niet in horen, waaronder bestrijdingsmiddelen, weg gefilterd. Drinkwater voldoet in Nederland altijd aan de norm.
- De drinkwaternorm is gebaseerd op het principe dat er geen gewasbeschermingsmiddelen in voor mogen komen. De norm is veel strenger dan uit gezondheidsoogpunt noodzakelijk. De [drinkwaternorm](#) is in Nederland ook van toepassing op ruwwater (ongezuiverd oppervlaktewater).
- In België wordt de drinkwaternorm niet toegepast op ruwwater. Via de grote rivieren komen concentraties gewasbeschermingsmiddelen uit België naar Nederland.

Wat doen overheid en industrie?

- Nefyto en de aangesloten bedrijven zetten zich in voor een duurzaam en verantwoord gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, door productbegeleiding en advies en door projecten, zoals de [Toolbox emissiebeperking](#).
- Samen met de overheid, Tuinbranche Nederland en de Raad Nederlandse Detailhandel heeft Nefyto de [Green Deal Verantwoord Particulier Gebruik van Gewasbeschermingsmiddelen](#) ondertekend.
- De industrie ontwikkelt "groene" gewasbeschermingsmiddelen. Ook deze middelen moeten overigens aan de normen voldoen.
- Het verbod buiten de landbouw op het professionele gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhard oppervlak is in maart 2016 van kracht geworden. Per 1 november 2017 geldt het verbod op professioneel gebruik overal, met een aantal uitzonderingen.
- Nefyto voert samen met Artemis een juridische procedure tegen het gebruiksverbod. De uitspraak in hoger beroep wordt in de loop van 2020 verwacht.